

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tractatvs De// Beneficiis// Amplissimvs,// Et Doctissimvs

Garcia, Nicolaus

Coloniae Allobrogvm, 1618

Praefatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98538](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98538)

VAMQVAM de Beneficiis, quorum materia amplissima est, pluresque tractatus, & maximam iuris Canonici partem complectitur, multi sunt edni tractatus, nempe Io. Selnæ de Benefic. Rebusi praxis benefic Duar. de sacris Ecclesiæ ministeriis, Corraf. paraphrasis Sacerdotiorum, Io. Nicol. Gimon. Enchiridion Beneficiorum, Rosin. de Beneficiis, seu de re pontificia lib. 3. P. Greg. de Beneficiis, seu institutiones Beneficiales. Quintanaduennas Ecclesiasticon, & Lelii Zechi de Benef. & pensio. Ecclef. & sint etiam alii tractatus accessorii, vt de reſeruatione, permutatione, reſignatione, & incompatibilitate Beneficiorum, & de vnio. &c. quos omnes vltra ordi-

narios, & alios vidi & legi, non tamen ideo tractatus noster inutilis erit, sed adhuc valde vtilem ne dicam necessarium existimo, & candidus ac sapiens Lector iudicabit, nam vltra quod in illis materia ista, nec plene, nec exacte tractatur, nec multum ad praxim præsertim hodiernam conducunt, sunt iam in hac materia multa innouata ex S. Concil. Triden. nouis constitutionibus & cancellariæ regulis, stilo curiæ, & consuetudine, quæ illi non attingunt, nec degustarunt, neque materia ista videtur posse exacte, & satis intelligi ab iis qui non sunt in curia, & Rota, eiusque stilo & decisionibus versati, vt qui de Beneficiis hæcenus scripserunt. Ego quidem tempore quo Romæ fui, licet paucis, nempe solo triennio, huius studio auidè & sedule me addixi, & postea accurate persecutus sum voluendo & reuoluendo Rotæ decisiones, & resolutiones, tam impressas, quàm manuscriptas ac declarationes S. Congregationis Concilii librosque ad hoc conducentes, vnde in mentem mihi venit hunc tractatum scribere in vtilitatem Reipublicæ, si forte ei possem meo exiguo talento, & tenui facultate prodesse, quem magno labore, & studio Deo adiuvante confeci ad ipsius honorem, & gloriam sacratissimæque Virginis Mariæ, atque in duodecim partes ordine ni fallor non incongruo diuisi, quarum quælibet habet sua Capit vbi plures particulares tractatus huius materiæ continentur. Sed quia in hoc tractatu allego, & adduco multas declarationes S. Congregationis ac decisiones, & resolutiones Rotæ, oportet de earum vi, & auctoritate lectorem certiorum facere, ac breuiter admonere. Et quod attinet ad declarationes S. Congregationis, certum est eas non esse declarationes doctrinales, sicut latas à Doctores & iuris peritis, vt aliqui Theologi perperam dicunt, sed esse declarationes definitiuas, seu decisiuas, vim legis habentes, & vt leges recipiendas, vt potè latas ex commissione Papæ, & à personis habentibus interpretandi, & respondendi facultatem à Principe, vt apparet ex Bulla Sixti V. quæ est in 2. par. sui Bullarii 7. in ordine, vbi habetur facultas dictæ S. Congregationis: quæ etiam ponitur à Man. Rodriguez quæst. regul. 1. tom. q. 11. art. 1. qui art. 2. seq. ita docet, facit tex in s. responsa prudentium instit. de iure naturali. Et eadem S. Congreg. cuidam Abbatissæ assanen. sic respondit. *Eadem ratio habenda est de his quæ scribuntur à Cardinalibus S. Congreg. Concilij Triden. nomine ipsius Congre. ac si à Papa scripta essent, & alias sic cenit. Decreta, & literæ Cong. Concilij semotis litibus sunt executioni demandanda, nec super his sententia, nec decretum aliquod est faciendum.* Et ita super declarationibus S. Congregationis Papa statim dat Breue, & Auditor Cameræ monitorium in earum executionem, & Rota eas absque vlla controuersia, & disputatione amplectitur, suscipit, & obseruat, vt praxis ostendit, & quamuis declaratio sit facta ad instantiam alicuius, seu in casu particulari, tamen facit ius quo ad omnes, & in vniuersum, ad l. vlt. C. de legibus, cap. in causis de re iudic. & cap. 1. 19. dist. an Rodri. d. art. 2. ad fin. quidquid aliqui Theologi dicant. Nec requiritur publicatio, seu promulgatio, aut intimatio huiusmodi declarationum, vt etiam aliqui Theologi male volunt. nam vt rectè inquit Man. Rodriguez ibi, licet leges vt obliget sit necessarium quod publicentur, vt tamen declarationes legum iam publicatarum, & receptarum obligent, non est necessarium quod publicentur, sufficit enim quod ipsæ leges sint promulgatæ, & receptæ ad hoc vt earum declarationes à Principe, vel ab habente potestatem ab ipso Principe datæ obligent eodem modo quo ipsæ leges obligant. Decisiones autem Rotæ non faciunt ius (nisi tranſeant in stylum quicquid velit D. Marta de tribunalibus vrbis, cap. 5. Sed habentur pro decisionibus magistralibus, vt post Cardin. in cap. pastoralis de fide instrum. dicunt Pauinus in præludio extrauagan. vers. Decisiones Rotæ. Vantius de nullitatibus, tit. de nullitate ex defectu processus, n. 121. Cassad. decis. 17. de præbend. n. 7. Lancelorus de attentatis, cap. 20. limitatione 1. n. 2. & alii, tamen vt inquit Vantius ibi decisiones Dominorum de Rota magni ponderis sunt,

GARCIA
de
Benef.

G VII
15

Rotæque authoritas maxima est, præcipue in hac materia beneficiâ, & eius opinio pro-
 pter ipsius authoritatem exactamque & maturam resolutionem, & etiam propter nume-
 rum Doctôrum in ea militantium communis reputatur, vt per Lud. Gomezium Episco-
 pum, Sarnen. in prohemio regularum cancellariæ, q. 2. vers. 4. pro ista parte, & D. Martam
 vbi supra num. 17. Accedunt quæ de grauitate & laudibus huius iacri Auditorii, & integeri-
 mi tribunalis, post alios tradunt Sarnen. ibi. andos. de commissio. 4. commissione at-
 tentatorum verb. auditorio. D. Marta d. cap. 5 & Grauius ad Vestrium in praxi, lib. 2. cap.
 17. qui ait, *Ab his auditoribus ob summam earum Iurisperitiam insigne iudicium, publicam autho-
 ritatem, incredibilemque grauitatem quod in controuersis decideretur, tanquam ex oraculo dictum
 in omne æuum creditur, vt in rebus iudicatis eorum sententia, quas decisiones Rotæ vocamus, de-
 monstrant, quorum quanta sit authoritas nemo nescius est, vnde non iniuria dici potest, quod tan-
 ta est Auditorum Rotæ opinio, quanta Pithagore apud Pithagoricos fuit, vt nullus non satis esse
 putet dicere, sic tota definiuit, &c.* hæc Grauius Et si vt inquit andos. vbi sup. inter doctos
 scriptores non reperitur aliquis qui ad iacra Rotæ decreta non secus ac sitibundus ad lim-
 pidissimum fontem non currat à qua doctôrum scripta alioquin sterilia, frugifera, ac fru-
 ctuosa redduntur, nil mirum si ego scriptorum minimus plures decisiones, & resolutiones
 Rotæ adducam, quibus doctrinam meam confirmem, & tractatum meum amplificem,
 exornem, & locupletem, licet aliquando à Rotæ sententia discedam iure, seu ratione co-
 gente, vt pote nullius addictus iurare in verba magistri, placuitque multas earum integras
 ponere, licet non totæ faciant ad id de quo ibi agitur, tum vt earum intentum factumque,
 & ius melius percipiatur, tum vt Lector fruatur earum vtili solida & exacta doctrina, tum
 etiam quia seruiunt ad dicta aliâs, vbi eas allegamus te mittendo ad locum vbi ponuntur,
 & cui non placuerit, seu per tempus non licuerit decisiones positas legere, & in eis immo-
 rari, poterit absque vlla detentione, & difficultate eas prætermittere, siue pertransire, cum
 diuersis characteribus sint posite ac designatæ, nec miretur Lector quod earum allegationes
 aliquæ non sint fideles, & certæ, id enim præcipue prouenit ex errore, & incuria scriben-
 tium, & transcribentium, variantur etiam allegationes ex diuersitate editionum, quod et-
 iam dictum sit pro nostris allegationibus, quarum fidelitatem veritatemque, tam quo ad
 doctrinam, quàm quo ad loca curauim quantum potui. Omnia autem in hoc tracta-
 tu contenta, & à me scripta libenter subicci S. Sedis Apostoli-
 cæ sapientumque hominum censuræ
 ac iudicio.

INDEX

